

Η «ΕΚΑΒΗ» ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΗ

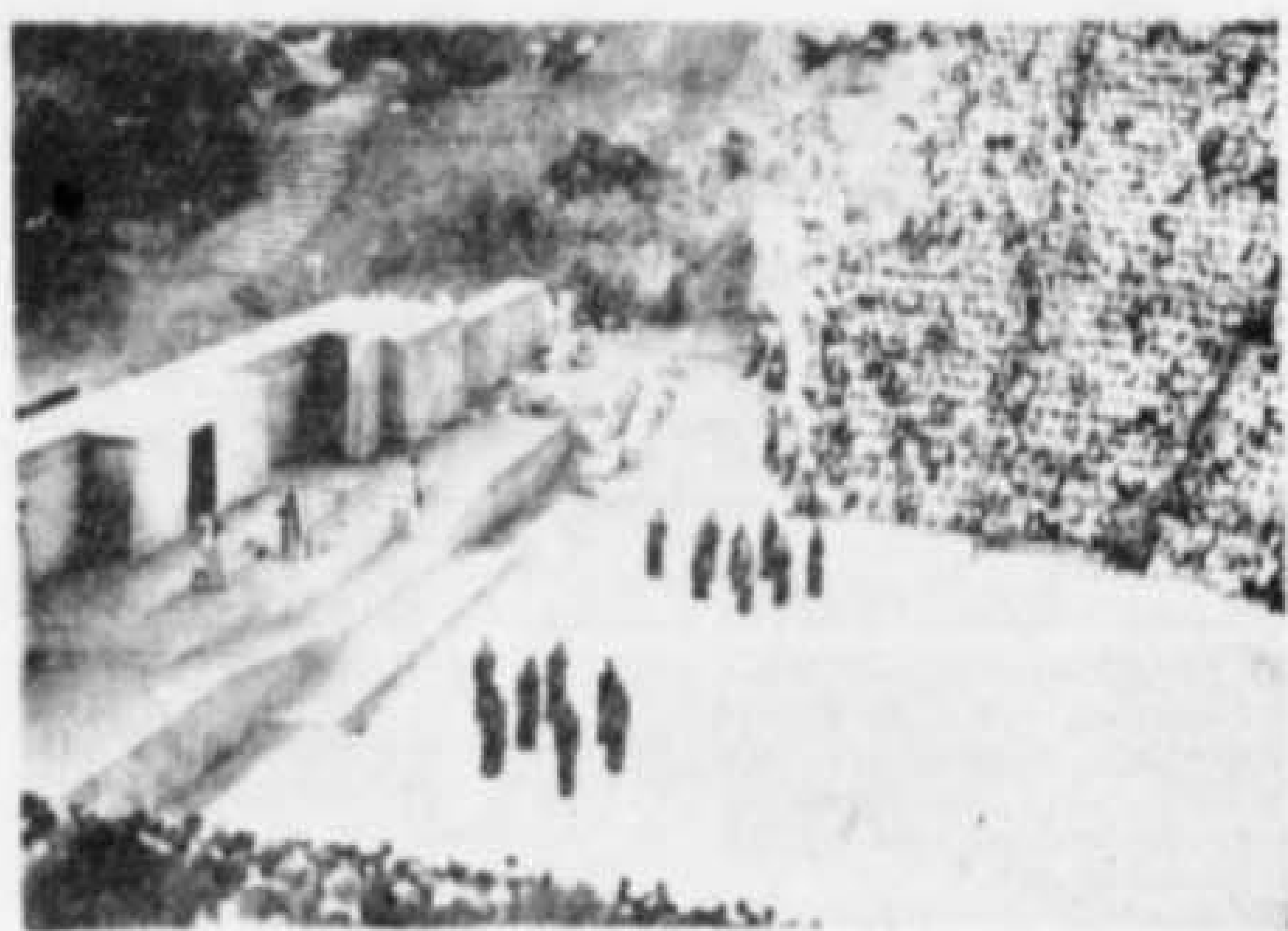
ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

Ἡ σκηνοθεσία τοῦ «Οἰδίπο-
δος» ἀπὸ τὸν κ. Μινωτῆ, πρὸ τρι-
ετίας περίπου, ἦταν βασισμένη
ἐπάνω σὲ μιὰ ἐρμηνευτικὴν ἀπο-
ψὶ ἀρκετὰ ἀτοπὴ. Ἐκτοτε φαίνε-
ται πὺς ὁ κ. Μινωτῆς ξαναμελέ-
τησε τὸ ζήτημα κάπως ὠριότε-
ρα· καὶ μετὰ τὴν ἐφετινὴ ἐρμηνεία
τῆς «Ἐκάβης» ἐπλησίασε
ἀρκετὰ τὸ σωστὸ δρόμο.
Βέβαια οὔτε τὸ προσῶπις, οὔτε
τὸν καθορισμὸν τοῦ θέματος· βέβαια ὁ
χορὸς ἐλίχθη καὶ δὲν ὀρχήθη· βέ-
βαια τὸ γερμανικὴς ἐπινοήσεως
σπρεχκορ ἀκούσθηκε πολὺ δυσά-

μαντικώτερο ρόλο, καὶ τὸν ἔπαι-
ξε ὅπως ἔπαιξε τὸν Ταλθύδιον, ἡ
ἐπιτυχία τοῦ συνόλου θὰ ἦταν ἀ-
κόμα μεγαλύτερη.

8) Ὁ Γιάννης Ἀποστολίδης,
ὠριμὸς ἡθοποιός, μετὰ ἐκφραστικὰ
μέσα λιτὰ καὶ μετρημένα ἔδωσε
ἐνὰ Ὀδυσσεὺς πειστικώτατα.

9) Ὁ Θάνος Κωτσονίκας, ὁ
ὡριμὸς ἡθοποιός, μετὰ ἐκφραστικὰ
μέσα λιτὰ καὶ μετρημένα ἔδωσε
ἐνὰ Ὀδυσσεὺς πειστικώτατα. Ἡ ἔκ-
φρασις, οἱ κινήσεις ἡ θέρμη καὶ
τὸ πάθος τοῦ λόγου ἔδιναν τὸ



Στιγμιότυπον ἀπὸ τὴν παράστασιν τῆς «Ἐκάβης»

ρίστα σὲ δύο τρία σημεία. Ἀπὸ
τὴν ἄλλῃ μεριά ἔχουμε μερικὰ ἐρ-
μηνευτικὰ προτερήματα ἀξιοση-
μείωτα. Διηγήσασθε:

1) Τὸ γενικώτερο ὕφος στεκό-
ταν σὲ ἐπιπεδὸ ποιητικώτερο, μετὰ
τὸ Λόγος ἔχοντα τὸ προδοτικὸν
ἀπέναντι στὴν ὑποκριτικὴν ἐκ-
φρασί. Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ὁ σκη-
νοθέτης ὁρῶμεν μεγάλη βοηθία ἀ-
πὸ τὸν Ευριπίδην, ποὺ εἶναι πολὺ
πιο ρωμαντικὸς ἀπ' τὸ Σοφοκλῆ
(καὶ ἀκόμα περισσότερο ἀπὸ τὸν
Αἰσχύλῳ) καὶ ἡ ἐρμηνεία τῶν ἔρ-
γων τοῦ ἐπιδέχεται πρὸς εὐκολίαν ὑ-
ποχωρήσεις πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς.

2) Τὸ «μέλος» εἶχε κατὰ σε-
βαστὸ ποσοστὸ, τὴν πρέπουσα θέ-
σιν του. Ἡ μουσικὴ τοῦ κ. Παλα-
ντίου δὲν ὀριζομένη πολὺ μακριὰ
ἀπ' τὴν ἑλληνικὴν ἀτμόσφαιρα·
οὔτε περιωρίσθηκε σὲ ὑπόκρουση,
ἀλλὰ ἔγινε, πολλές φορές, τρα-
γουδι, ὅπως εἶναι τὸ σωστὸ.

3) Τὸ μέγιστον, τὸ ἀνυπολόγι-
στο πλεονέκτημα τῆς παραστά-
σεως αὐτῆς, ἦταν ὅτι ὅλο ἀνεξαι-
ρέτως τὸ κείμενον (θαυμάσια καὶ
θεατρικώτατα μεταφρασμένο ἀπὸ
τὸν Ἀπόστολον Μελαχροινὸν) ἡ ῥ-
θ ε σ α φ έ σ τ α τ α σ τ ' α
ύ τ ι ᾶ τ ο ὕ ᾱ κ ρ ο α -
τ ο ὕ. Πρῶτῃ φορᾷ ὡς σήμε-
ρα ἀκούσα καὶ κατάλαβα τὰ πάντα,
ἀπὸ τὴν πρώτη ὡς τὴν τελευταία
λέξι. Τὸ κέρδος εἶναι μέγιστον,
γιατὶ ἔτσι προεβλήθη ἐναργῶς τὸ
κυριώτατον στοιχεῖον τῆς τραγω-
δίας — ὁ Λόγος — γιὰ νὰ με-
ταδώσῃ τὸ δῶρον στοὺς δεκαπέν-
τε χιλιάδες ἀνθρώπους ποὺ εἶ-
χαν κατακλύσει τὸ θέατρο τῆς
Ἐπιδαύρου.

4) Ἐνὰ μειονέκτημα τώρα: ὁ
κ. Μινωτῆς ἀπέτυχεν σὲ δύο ση-
μεῖα τῆς ἐρμηνείας. Ἐννῶν τὴν
παρουσίαν τῶν κ. κ. Κανᾶκη
καὶ Ἀλεξανδράκη στοὺς ρόλους
τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τοῦ Πολυ-
δώρου. Καὶ ὁ κ. Κανᾶκης δὲν
ἦτο ὁ καταλληλότερος ἀπὸ τὸ
θέατρο τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου γιὰ
νὰ ἐπωμισθῇ αὐτὸ τὸ ρόλον· ὁ δὲ
κ. Ἀλεξανδράκης, ἀγνωστὸς γιὰ
τί, ἐρμήνευσε τὸν ρόλον τοῦ κατὰ
τρόπον ἐμπροσθονιστικῶς σπαραξί-
καρδον καὶ τελείως ἀντιθετὸ πρὸς
τὸ γενικώτερον — καὶ ὡραῖον —
ὕφος ποὺ ὁ κ. Μινωτῆς προσέδω-
σε στὸ σύνολον τῆς ἐρμηνείας.

5) Ἡ Κατίνα Παξινού στὸν ρό-
λον τῆς Ἐκάβης ἀπέδειξε ἀκόμα
μιὰ φορὰ ὅτι εἶναι πολὺ μεγάλη
ἡθοποιός. Τῆς εἶμαι εὐγνώμων
γιὰ τὴν συγκλονιστικὴν συγκίνη-
σιν ποὺ μοῦ χάρισε. Γιὰ ἀντιχα-
ρισμὸν, ἂς μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ τῆς
φιλήσω τὸ χεῖρ.

6) Ἡ Ἀννα Στεφάνου ἀνεδεί-
κνυται σταθερὰ τὴν κλίμακα τῆς κα-
θιερώσεως. Ἐνὰ μόνον ἀναφέρω:
ὅτι ἡ ἐρμηνεία τοῦ ρόλου τῆς Πο-
λυξένης στάθηκε ἰσοξία πλάι
στὴν κολοσσιαίαν ἐρμηνείαν τῆς
Ἐκάβης ἀπὸ τὴν Παξινού.

7) Ὁ Ἀλέξης Μινωτῆς κράτη-
σε γιὰ τὸν ἑαυτοῦ τὸν ἐπεισο-
δικὸν ρόλον τοῦ Ταλθύδιου. Ἡ
μετριοφροσύνη του — σ' αὐτὴν
τὴν περίπτωσιν — ἔκανε καλὸν ἄν-
τι καλόν. Ἄν ὁ θαυμάσιος αὐτός
ἡθοποιός ἐπωμιζόταν κάποιον ση-

μέτρον ἐνὸς ἰσχυροῦ καὶ ὀρίμου
ταλάντου.

10) Οἱ δύο κορυφαῖες τοῦ χο-
ροῦ — ἡ Ἑλένη Ζαφειρίου καὶ ἡ
Κακια Παναγιώτου — συνεπλή-
ρωσαν τὴν δραματικὴν ἀτμόσφαι-
ραν μετὰ τὴν ψυχικότητα τοῦ λόγου
αὐτῶν. Τὸ μικρὸν τῆς ρόλου ἡ Ἀθα-
νασία Μουστάκα τὸν ἀπέδωσε μετὰ
ἐκείνη τὴν τόσο ἀνθρώπινον συγ-
κίνησιν, ποὺ μόνον ἐκείνη κατέχει
τὸ μυστικὸν τῆς.

11) Δὲν ἔχω τίποτε τὸ ἰδιαί-
τερον νὰ παρατηρήσω γιὰ τὸ σκη-
νικὸν τοῦ κ. Κλωνῆ. Δὲν ἐνοχλοῦ-
σε, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐνθουσίαζε. Δου-
λεῖα εὐπρεπῆς, παστρική. Γιὰ τὰ
κοστούμια τοῦ κ. Φωκᾶ παρατη-
ρῶ μιὰ τάσιν πρὸς τὴν κατάχρη-
σιν τῶν σκοτεινῶν τόνων, ὅχι καὶ
τόσο ταιριαστὴν μετὰ τὴν ἑλληνικὴν
αἰσθητικὴν περὶ χρωμάτων.

Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος
ποὺ μπορῶ νὰ ἐπαινῶσω (διατη-
ρῶντας πάντοτε τὰς γνωστὰς ἐπι-
φυλάξεις μου), μιὰ παράστα-
σιν τραγωδίας τοῦ Ἐθνικοῦ Θεά-
τρου, καὶ μάλιστα σκηνοθετημέ-
νη ἀπὸ τὸν κ. Μινωτῆ. Καὶ παρα-
τηρῶ ὅτι ἡ ἐφετινὴ «Ἐκάβη» ἀρ-
χισεν μετὰ τὸ φαινόμενον τοῦ συγκε-
ρασμοῦ, δι' ἀρμυρῶν ὑποχωρή-
σεων, τῶν δύο ἀντιθέτων ἀπόψε-
ων ἐρμηνείας. Ὁ μὲν Λίνος Καρ-
ζῆς ὑπεχώρησεν κάπως στὴν ἀν-
τιλήψεις τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου·
καὶ τὸ Ἐθνικὸν Θέατρο — διὰ
τοῦ Ἀλέξη Μινωτῆ — παρέδωκε
ἀρκετὰς ἐρμηνευτικὰς ἀπόψεις
τοῦ Λίνου Καρζῆ. Τὸ φαινόμενον
εἶναι εὐχάριστον, γιατί ἀποδει-
κνύει πὺς ὑπάρχει ἡ καλὴ θέλη-
σις νὰ φθάσωμεν σ' ἓνα συμπε-
ρασματικὸν ἀποτέλεσμα διὰ τῆς πε-
ρασματικῆς ἐρεῖνης.

Μ. ΚΑΡΑΓΑΤΣΙΝΙ